

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2023-2024 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
II. DÖNEM I. YAZILI MAZERET SINAVI (ÜLKE GENELİ ORTAK)
TÜRKÇE
6. SINIF

SABAH
OTURUMU

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 16 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılmayacak durumdaysa öğretmeninize bildiriniz.
3. Oturum bilgisini cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. 1-14. soruların cevaplarını, cevap kâğıdındaki ilgili yuvralağın dışına taşırmadan siyah kurşun kalemle işaretleyiniz.
5. 15 ve 16. soruların cevaplarını cevap kâğıdındaki ilgili alana taşırmadan okunaklı bir şekilde yazınız.
6. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını yıpratmadan siliniz.
7. Soru kitapçığı üzerine yapılan işaretlemeler ve yazılan cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.
8. Soru kitapçığındaki boş alanları soru çözümleri için kullanabilirsiniz.
9. Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir. 1-15. sorular 6 puan, 16. soru 10 puandır.
10. Yanlış cevaplar değerlendirmeye alınmayacaktır.

1. “Geçmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “çok bekletilmekten çürümeye yüz tutmak” anlamında kullanılmıştır? (6 puan)

- A) Eve giderken sınıf arkadaşımın sokağından geçtik.
B) İşe başladıklarında saat onu geçmişti.
C) İki hafta önce pazardan aldığım kavun geçmiş.
D) Kardeşimin boyu, benim boyumu geçecek.

2. Meyve hamken toplanmaz, olgunlaşmasını bekle. Çay, demini almadan içilmez; demlenmesini bekle. Tomurcuklar bile güneşi görmeden patlamaz.

Bu parçadaki öğütleri karşılayan atasözü aşağıdakilerden hangisidir? (6 puan)

- A) Demir, tavında dövülür.
B) Rüzgâr eken fırtına biçer.
C) Taşıma su ile değirmen dönmez.
D) Meyve veren ağaç taşlanır.

3. (I) Baykuşlar sıra dışı özellikleriyle dikkat çeken kuşlardır. (II) Gövdelerini kaplayan yumuşak ve ince tüyler sayesinde diğer kuşlara göre daha sessiz uçabilir. (III) Geceleri avlanan bu yırtıcı kuşlar âdetâ gecenin sessiz kanatları gibidir. (IV) Gelişmiş işitme duyuları ve gözleri küçük kemirgenleri kolayca avlamalarını sağlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç vardır? (6 puan)

- A) I B) II C) III D) IV

4. Ekran başında harcanan sürenin kontrolünü kaybetmek, beyin sağlığı için risklidir.

I II
III IV

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi basit yapıdadır? (6 puan)

- A) I B) II C) III D) IV

5. Aşağıdakilerin hangisinde belgisiz zamir kullanılmıştır? (6 puan)

- A) O, arkadaşlarıyla tiyatroya gidecekti.
- B) Bursa'daki tarihî yapıları kimle gezdiniz?
- C) Bağlamanın o güzel tınısını hepimiz biliriz.
- D) Köyümüzün sınırı şuradan başlıyor.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde karşıtlık (tezat) sanatı vardır? (6 puan)

- A) Çeşitli çiçekler yeşil yapraklar
Renklerin içinde nakşını saklar
- B) Uyandım kuşların ince sesine
Seherle birlikte iniler durur
- C) Baharda çağlayan bulanık sular
Durmadan kendini taşlara çalar
- D) Bir varken bir yok oldu
İşte dünyamızın işleri

7. I. Bu seri bittikten sonra da bir satranç dehasının hikâyesini anlatacağım.
II. Yazdığım son kitapla yeni bir roman serisine başladım.
III. Hikâyeyi daha çok biyografik tarzda oluşturmayı düşünüyorum.
IV. Bunun ardından serinin ikinci ve üçüncü romanı gelecek.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istendiğinde baştan ikinci cümle aşağıdakilerden hangisi olur? (6 puan)

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

8. Hayvanlara olan sevgi ve merhamet, sanatsal bakış açısıyla birleştirildi ve Osmanlılar zamanında insanlar tarafından kuşlar için birer barınak olabilecek kuş evleri inşa edildi. Kuşların olumsuz hava koşullarından etkilenmemeleri ya da kuluçka dönemlerinde yumurtalarını koruyabilmeleri için yapılan bu kuş evleri zaman içerisinde Osmanlı mimarisinin önemli bir parçası hâline geldi.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir? (6 puan)

- A) Kuşların bakımının nasıl yapılması gerektiği
- B) Nesli tehlikede olan kuş türleri
- C) Günümüzde hayvanlar için yapılan hizmetler
- D) Osmanlı mimarisinde kuş evleri

9. Bazı duyguların beden diline yansımaları tüm dünyada benzer şekildedir. Güler yüzle verilen bir baş selamı, saygının ifadesidir. Zorda kalan birine uzatılan el, merhametin; çatılan kaşlar ise kızgınlığın göstergesidir.

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir? (6 puan)

- A) Kimi duyguların ifadesi evrenseldir.
B) Duyguların bazıları, karmaşık tepkilere yol açar.
C) Duygular, insan olmanın en temel göstergesidir.
D) Her duygu bir yüz ifadesine dönüşür.

10. (I) Kapının aralığından içeriye günün ilk ışıkları sızıyordu. (II) O, hiç böyle dalıp kalmazdı ama bu sabah uyuyakalmıştı. (III) Doğruldu, yavaşça kalkıp kapının sürgüsünü çekti. (IV) Birdenbire açılan kapıdan dışarı çıkıp yeni doğan güneşin altında yemlenen tavukları gördü.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde olay zamanıyla ilgili bir ifadeye yer verilmemiştir? (6 puan)

- A) I B) II C) III D) IV

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişisel düşünceye yer verilmiştir? (6 puan)

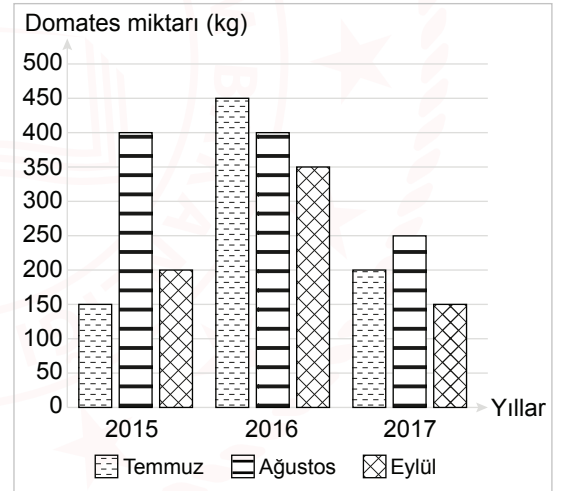
- A) Bu kitap, yazarın Hakkâri'de geçen yıllarını anlatır.
B) Üsküdar, İstanbul'un gözde ilçelerinden biridir.
C) Mehmet Akif Ersoy, İstiklal Marşı'nı Taceddin Dergâhı'nda yazmıştır.
D) Ülkemizde gravyer peyniri üretilen yerlerden biri de Kars'tır.

12. (I) Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması en büyük zenginliklerimizdendir. (II) Denizlerimizin her birinin farklı özellikleri vardır: su sıcaklığı, tuzluluk oranı, derinlik... (III) Bu etkenlerden dolayı denizlerde yaşayan canlı türleri de farklılık gösterebilir. (IV) Akdeniz gibi sıcak bir denizde yaşayan kum köpek balığının Karadeniz'de bulunmaması da buna bağlıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez? (6 puan)

- A) I. cümlede duygu belirten ifade vardır.
B) II. cümlede örneklendirmeden yararlanılmıştır.
C) III. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.
D) IV. cümlede karşılaştırmaya başvurulmuştur.

13. Aşağıdaki grafikte 2015, 2016 ve 2017 yıllarının Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında bir çiftçinin ürettiği domates miktarı verilmiştir.

Bu grafiğe göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır? (6 puan)

- A) 2015 yılının Temmuz ayında, 2017 yılının ağustos ayından daha az domates üretilmiştir.
B) 2017 yılının Eylül ayında domates üretimi bir önceki yılın Eylül ayına göre artış göstermiştir.
C) 2016 yılının Eylül ayında üretilen domates miktarı 2017 yılının Ağustos ayından fazladır.
D) 2017 yılının Ağustos ayında bir önceki yılın Ağustos ayına göre üretim azalmıştır.

14. Aşağıdaki parçalardan hangisi gezi yazısına örnek olabilir? (6 puan)

- A) Kışın ilkbahara dönüşmeye başladığı bir öğle vakti Trabzon'dan Zigana Geçidi'ne tırmanıyorum. Solgun renkler giderek canlanırken yamaçlarda bir sis tabakasının içine giriyorum. Bu sis tabakası Zigana Dağı'nı görmeye olanak tanımıyor.
- B) Dinozorların neslinin tükenmesine Dünya'ya çarpan meteoritlerden birinin yol açtığını duymuş muydunuz? Yaklaşık 66 milyon yıl önce gerçekleşen bu olayın sonucunda dinozorların neslinin tükendiği tahmin ediliyor.
- C) Annesinin ve komşu teyzelerinin kış hazırlığı bitmezdi. Bu hazırlıklar her sonbahar başlar ve pastırma yazına kadar sürerdi. Kışlık taze fasulyeler yazdan hazırlanır, derin donduruculara atılırdı.
- D) Eşyanın aslı topraktır. Tüm eşyalar ondan doğar ve en sonunda ona karışır. İnsanın elinde şekillenen toprak; ev olur, sığınak olur, insanı sarıp sarmalayan yuva olur.

15. Bulutsuz bir gecede teleskopla gök yüzüne bakıldığı zaman ay yüzeyinde lekeler görülebilir.

Bu cümlede bazı sözcüklerin yazımlarında yanlışlık yapılmıştır. Yazımı yanlış olan sözcükleri belirleyip bu sözcüklerin doğru hallerini cevap kâğıdınızdaki ilgili alana yazınız. (6 puan)

16. Günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesi insanlar arasındaki ilişkiyi nasıl etkilemiştir?

Bu konudaki görüşlerinizi nedeniyle birlikte cevap kâğıdınızdaki ilgili alana yazınız. Yazınıza uygun bir başlık koyunuz. (10 puan)

MAZERET CEVAP ANAHTARI (SABAĖI)

1. C
2. A
3. B
4. A
5. C
6. D
7. D
8. D
9. A
10. C
11. B
12. C
13. B
14. A

15. “gök yüzü”nün bitişik yazıldığı ve “ay” sözcüğünün ilk harfinin büyük yazıldığı öğrenci cevapları **VEYA** yanlıştın belirlenip doğru yazım kuralının vurgulandığı cevaplar doğru kabul edilecektir.

Örnek Cevap 1:

gökyüzü (3 puan)

Ay (3 puan)

Örnek Cevap 2:

“gök yüzü” bitişik yazılmalıdır. (3 puan)

“ay” sözcüğünün ilk harfi büyük yazılmalıdır. (3 puan)

16. Öğrenci yanıtları, dereceli puanlama anahtarı kullanılarak öğretmen tarafından değerlendirilecektir.

Dereceli Puanlama Anahtarı

<p>Tam Doğru Cevap (10 Puan)</p>	<p>Günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesinin insanlar arasındaki ilişkiyi olumlu / olumsuz /hem olumlu hem olumsuz yönde etkilediği ile ilgili görüşlerine uygun en az bir neden yazar (<i>Sadece bir tane uygun neden yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok neden içerisinde en az bir tanesi uygundur.</i>) VE yazdığına uygun bir başlık koyar.</p> <p>Örnek Cevap 1:</p> <p style="text-align: center;">İletişimin Faydaları</p> <p>Son yıllarda teknolojinin gelişmesi insanların iletişimini iyi yönde etkilemiştir. Çünkü birbirine uzak olan insanlar birbirleriyle daha kolay iletişim kurabilmektedir. (<i>Olumlu</i>)</p> <p>Örnek Cevap 2:</p> <p style="text-align: center;">İletişim</p> <p>İletişim olanaklarının değişmesi bence insan ilişkilerini olumsuz yönde etkiliyor. Çünkü cep telefonu, bilgisayar gibi cihazlarla iletişim kuruluyor artık. Eskiden yüz yüze yapılan aile ve akraba ziyaretleri, arkadaş buluşmaları artık ekran başında yapılıyor. Bu durum da insanlar arasındaki bağı zayıflatıyor. Göz teması kurmak, yakın mesafeden konuşmak, düşünce ve duyguların jest ve mimiklerle desteklendiği sohbet ortamları yerini soğuk bir tebessüme bırakmış durumda. Bu iletişim değişikliği insanların her geçen gün daha da yalnızlaşmasına neden olmaktadır. (<i>Olumsuz</i>)</p> <p>Örnek Cevap 3:</p> <p style="text-align: center;">İletişimin İnsanlar Üzerinde Etkisi</p> <p>Günümüzde iletişim sayesinde birbirimize daha kolay ulaşıyoruz. İletişimin insanlar üzerinde olumlu bir etkisi vardır fakat günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesi birçok kişide olumsuz durumlara yol açtı. Artık birbirimizle görüşmek yerine telefonla konuşuyoruz. Bu durum, insanları biraz da tembelliğe sürükledi. Kısacası iletişim olanaklarının gelişmesinin hem olumlu hem de olumsuz sonuçları var. (<i>Hem olumlu hem olumsuz</i>)</p> <p>Örnek Cevap 4:</p> <p style="text-align: center;">İletişim Olanaklarının Gelişmesinin Faydaları</p> <ul style="list-style-type: none">• İletişim olanaklarının gelişmesi daha güvende olmamızı sağladı. Çünkü ailemiz telefonla her zaman bize ulaşabiliyor.• Akrabalarımızı daha az özledik çünkü onlarla görüntülü görüşebiliyoruz. (<i>Olumlu</i>)
---	---

<p>Kısmi Doğru Cevap (7 Puan)</p>	<p>1. Günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesinin insanlar arasındaki ilişkiyi olumlu / olumsuz /hem olumlu hem olumsuz yönde etkilediği ile ilgili görüşlerine uygun <u>en az</u> bir neden yazar (<i>Sadece bir tane uygun neden yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok neden içerisinden en az bir tanesi uygundur.</i>) ANCAK yazdığına bir başlık koymaz.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p>..... (<i>Boş bırakılan başlık</i>)</p> <p>İnsanlar istedikleri zaman uzakta olan birine telefonla arayıp ulaşabiliyor. Bu sayede insanlar sevdiklerinden kopmuyor. Tabii ki bu da insanları iyi yönden etkiliyor. İlişkilerin daha dinç kalmasını sağlıyor. (<i>Olumlu</i>)</p> <p>2. Günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesinin insanlar arasındaki ilişkiyi olumlu /olumsuz /hem olumlu hem olumsuz yönde etkilediği ile ilgili görüşlerine uygun <u>en az</u> bir neden yazar (<i>Sadece bir tane uygun neden yazmıştır ya da öğrencinin yazdığı pek çok neden içerisinden en az bir tanesi uygundur.</i>) ANCAK yazısının başlığı uygun değildir.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p>Teknolojinin Faydaları (<i>Uygun olmayan başlık</i>)</p> <p>Günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesi insanlar arasındaki ilişkiyi olumsuz etkilemiştir. Çünkü insanlar teknolojinin gelişmesi nedeniyle cep telefonu ve bilgisayarla çok zaman geçirmeye başlamıştır. Akrabalarına, arkadaşlarına yeterince vakit ayıramaz olmuşlardır. Bu da onları yalnızlaştırmıştır. (<i>Olumsuz</i>)</p>
<p>Yanlış Cevap (0 Puan)</p>	<p>1. Yazılanlar günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesinin insanlar arasındaki ilişkiye etkisiyle ilgilidir ANCAK olumlu /olumsuz /hem olumlu hem olumsuz görüşlerine dair bir neden içermemektedir. Bu durumda başlık değerlendirilmeyecektir.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p>İletişim Olanakları</p> <p>İletişim olanaklarının günümüzde teknolojiyle birlikte gelişmesi insanlar arasındaki ilişkiyi olumlu etkilemiştir.</p> <p>2. Yazılanlar günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesinin insanlar arasındaki ilişkiye etkisiyle ilgili değildir. Bu durumda başlık değerlendirilmeyecektir.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p>Televizyonun Zararları</p> <p>Çok fazla televizyon seyretmek sağlıklı bir durum değildir. Boş vakitlerimizi kitap okuyarak geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Böylece kendimize ve çevremize daha faydalı bireyler oluruz. (<i>İlişkili olmayan cevap</i>)</p>

Yanlış Cevap (0 Puan)	<p>3. Günümüzde iletişim olanaklarının gelişmesinin insanlar arasındaki ilişkiye etkisine dair bir başlık yazar ANCAK bir metin yazmaz.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">Teknoloji ve İletişim</p> <p>.....</p> <p>..... (Boş bırakılan cevap)</p>
Boş Cevap (0 Puan)	<p>Cevap alanı tümüyle boş bırakılmıştır.</p> <p>Örnek Cevap:</p> <p style="text-align: center;">..... (Boş bırakılan başlık)</p> <p>.....</p> <p>..... (Boş bırakılan cevap)</p>